

Luonto tiesi ihmisen

Ihminen-nimisen otuksen kehittyminen luomakuntaan on tapahtunut samojen luonnonlakien mukaan kuin kaikkien muidenkin olentojen. Luonto ei tee virheitä. Ihmisen luodessaan luonto on ollut täysin tietoinen siitä, mitä tekee ja mitä siitä seuraa – vaikka se meitä kauhistuttaakin. Mitä ilmeisimmin luonnolla on tarve tällä tavoin pyrkiä uudistamaan itseään.

Ne kaikki mahdollisuudet, joita ihminen käyttää, ovat valmiina olemassa, joten luonto tavallaan "antaa luvan" niiden käyttöön. Vaikka radioaktiivisen säteilyn lisääntyminen, geenimuutelman karkaaminen käsistä tai – uusimpana hulluutena – kaikki suojaukset läpäisevät nanopartikkelit tuntuvatkin suorastaan rikoksilta, niin silti kaikki tapahtuu evoluution suomien mahdollisuuksien rajoissa.

Yukatnin niemimaahan 65 miljoonaa vuotta sitten törmännyt asteroidi kenties käynnisti edellisen, hirmuliskot tuhonneen sukupuuttoaalton ja seurannaisilmiöineen käänsi koko maapallon eliöstön kehityksen uuteen suuntaan. Ovatko tällä kertaa ihmisen teot se kehityksen suunnan muuttaja, joka tuhoaa suuren osan lajeista ja antaa eväät täysin uudenlaisten olentojen synnylle? Ainakin vahvasti siltä alkaa näyttää.

Tällä hetkellä on käynnissä koko maapallon historian nopein sukupuuttoaalto, joka on suurelta osin yhden eläinlajin aiheuttama. On mahdollista, että myös *homo sapiens* itse kokee sukupuuton. Tuo kädellisten laji – tai oikeastaan vain sen ns. teollisesti kehittynyt lahko – on sijoitellut ydinjätteensä ympäri maapalloa, upottanut meriin myrkkynsä ja käynnistänyt hallitsemattoman geenimuutelman, ynnä paljon muuta. Kaikkeen tähän on luonto suonut mahdollisuudet, ja niitä on käytetty.

Mutta miksi niitä on pystytty käyttämään? Luonto teki *homo sapiensista* poikkeuksellisen itsekään, ahneen ja uteliaan eläimen. Mitään niin sanottua "kehitystä" ei olisi tapahtunut ilman noita ominaisuuksia. Asuisimme edelleen luolissa jos olisimme antaneet etusijan aina toisille sen sijaan että olemme pyrkineet lajikumppaniemme edelle ja saamaan parhaina pitämämme palat itsellemme. Jos jokainen vain alentuvasti kumartaisi ja luovuttaisi paikkansa toiselle – ja kaikki muutkin tekisivät sen saman – kulkisimme takaperin, ja noin käyttäytyvät lajit olisivat olleet hyvin nopeasti tuhoon tuomittuja.

Niin hullulta kuin tuntuukin, ei evoluution kannalta ole mitään hävettävää siinä, että eläin on käyttänyt lajiominaisuuksiaan. Ahneus on ollut länsimaisen ihmisen aikaansaamien mullistusten moottori. Niin sanottu hyvinvointimme – nuo kymmenien metrien juustohyllyt, Stokkan hullut päivät, kaikki ihanat tavarat ja lentomatkat – ovat tuon halveksitun ominaisuuden, ahneuden, tuotetta. Ja entäpä kaikki teollisuuden tarjoamat työpaikat... Voi autuutta ja ihanuutta! Niitä pitää saada lisää. Tuntuisi mahdottomalta, että ihminen pystyisi muunlaista työtä tekemäänkään.

Tuskin kukaan voi ajatella elämäänsä antoisampaa sisältöä kuin työstä vapautumisen jälkeä kulkea asfaltilla lompakko kädessä hankkimassa kivoja tuotteita ja palveluita ihan minulle itselle.

Heikki Juutilainen

ULTRA 7-8/2010